

Με το φως του μυαλού και της θέλησης

Πηγή:	ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ	Σελ.:	1,25	Ημερομηνία έκδοσης:	25-04-2021
Αρθρογράφος:		Επιφάνεια :	1128.61 cm ²	Κυκλοφορία:	14860
Θέματα:	ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ, ΠΡΥΤΑΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ				

Δεν υπάρχει άλυτη εξίσωση...

Η 26χρονη Ανδριάντα Σαμοΐλη (διακρίνεται με στελέχη του ΕΚΠΑ) δεν βλέπει λόγω αναπηρίας στην όραση, αλλά με το φωτεινό μυαλό και την ακατάβλητη θέληση αποφοίτησε από το Μαθηματικό Τμήμα διαβάζοντας σε μια πρωτότυπη μορφή Μπράιγ με σύμβολα και αριθμούς. Και για τις πιο δύσκολες εξισώσεις που βάζει η ζωή, υπάρχει λύση, λέει στην «Κ», εκφράζοντας ευγνωμοσύνη σε καθηγητές του σχολείου και πανεπιστημιακούς δασκάλους για την αφειδώλευτη συμπαράστασή τους. **Σελ. 25**

Με το φως του μυαλού και της θέλησης

Η 26χρονη Ανδριάνα, η πρώτη τυφλή απόφοιτος του Μαθηματικού Αθηνών εδώ και σαράντα χρόνια, μιλάει στην «Κ»

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΛΑΚΑΣΑ

Η Ανδριάνα Σαμοίλη ακούγεται χαρούμενη, πώς αλλιώς! Ένας μεγάλος αγώνας δρόμου τελείωσε. Ένα ακόμη βήμα για τα όνειρά της πραγματοποιήθηκε. Είναι η πρώτη τυφλή απόφοιτος του τμήματος Μαθηματικών του Πανεπιστημίου Αθηνών μετά 40 χρόνια. «Συνάντησα δυσκολίες αλλά είχα πίστη, επιμονή και υπομονή. Οι γονείς μου με στήριζαν πάντα. Οι καθηγητές μου στο σχολείο, και εκείνοι στο πανεπιστήμιο επίσης» λέει στην «Κ», και η φωνή της δεν κρύβει την έντονη συγκίνησή της.

Γεννήθηκε στην Κέρκυρα, και πριν πάει στο δημοτικό σχολείο, μικρό παιδί ήλθε στο Κέντρο Εκπαίδευσης και Αποκατάστασης Τυφλών στην Αθήνα. «Ποτέ δεν ένιωσα απόσταση από τους γονείς μου, έστω κι αν μας χωρίζαν χιλιόμετρα. Τους ένιωθα πάντα δίπλα μου», λέει. Στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση φοίτησε σε Μουσικό Γυμνάσιο και Λύκειο, όπου είχε τη βοήθεια καθηγητών ειδικής αγωγής για τα προβλήματα όρασής της. Η επιτυχία στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και η αποφοίτησή της δείχνουν τη δύναμη ψυχής της 26χρονης σήμερα Ανδριάνας αλλά και όσων της συμπαράσταν. Το ΕΚΠΑ απευθύνθηκε στους ειδικούς σε Ελλάδα και Ιαπωνία για να βρει λύσεις για την εκπαίδευση της τυφλής φοιτήτριας. Και αυτό διότι τα σύγχρονα συστήματα μπορούν να μετατρέψουν τις λέξεις σε γλώσσα Μπράι, αλλά δεν είναι κανά να το κάνουν για τα μαθηματικά σύμβολα. Χαρακτηριστικό είναι, όπως λέει η Ανδριάνα, πως κατά τη διάρκεια των σπουδών η καθηγήτριά της στη Φυσική στο σχολείο, Ολγα Μαλεζά, τις διάβαζε τις σημειώσεις των πανεπιστημιακών και τα συγγράμματα, και εκείνη τις έγραφε στην ειδική γραφομηχανή για τη γλώσσα Μπράι. «Τα πλήκτρα της γραφομηχανής για τη γλώσσα Μπράι είναι σκληρά. Ενιωσα πως τελικά θα πάθω τονοντιτίδα. Ήταν πολύ κουραστικό», λέει στην «Κ» σήμερα η Ανδριάνα χαμογελώντας.

«Η Ανδριάνα αντιμετώπισε επιπλέον δυσκολίες στη φοίτησή της όχι μόνο γιατί δεν βλέπει αλλά και γιατί αποφάσισε να σπουδάσει μαθηματικά», τονίζει στην «Κ» ο πρόεδρος του τμήματος Μαθηματικών ΕΚΠΑ Αριστέιδης Κοντογεώργης. «Δεν υπήρχε κανένα βιβλίο μαθηματικών τόσο στα ελληνικά όσο και σε άλλη γλώσσα που να μπορούσε να διαβαστεί. Τα μαθηματικά έχουν την επιπλέον ιδιαιτερότητα ότι θα πρέπει το πλήθος των συμβόλων

τύπων και διαγραμμάτων να γραφούν και αυτά σε γλώσσα Μπράι. Η Ανδριάνα έπρεπε να βασιστεί σε εθελοντές που θα της διάβαζαν το βιβλίο και θα το πληκτρολογούσε στην ειδική γραφομηχανή της ώστε να μπορέσει να το μελετήσει αργότερα με την σουκία της. Μόλις συνειδητοποιήσαμε τις δυσκολίες της φοιτήτριάς μας, την παραπέμφαμε στον master του TeX –μια γλώσσα προγραμματισμού– στην Ελλάδα, τον καθηγητή Αντώνη Τσολομήτη από το Πανεπιστήμιο Αιγαίου, με την παράκληση να μετατρέψει το TeX ώστε να μπορεί να στοιχειοθετεί τα βιβλία των διδασκόντων του τμήματός μας σε μορφή Μπράι με μαθηματικά. Αυτό ήταν ένα πολύ δύσκολο εγχείρημα, το οποίο

Κορυφαίοι ειδικοί από Ελλάδα και Ιαπωνία συνεργάστηκαν για να αποδοθούν τα σύμβολα των μαθηματικών με τρόπο κατανοητό στη γλώσσα Μπράι.

στέφθηκε με επιτυχία», προσθέτει ο ίδιος, και τονίζει: «Η έκφραση της Ανδριάνας όταν ψηλάφισε την πρώτη δοκιμαστική εκτύπωση αλλά και η χαρά της αμέσως μετά θα μου μείνει αξέχαστη».

Η δουλειά του κ. Τσολομήτη και του συνεργάτη του στο Πανεπιστήμιο Πατρών, επίκουρου καθηγητή Ανδρέα Παπασαλούρου, άνοιξε τον δρόμο ώστε σχεδόν όλα τα βιβλία διδασκόντων του μαθηματικού τμήματος του Πανεπιστημίου Αθηνών να της είναι διαθέσιμα. Επίσης, όπως ανέφερε στην «Κ» ο αντιπρόεδρος της επιτροπής προσαρμοστικότητας του ΕΚΠΑ και πρόεδρος του τμήματος Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών Γεώργιος Κουρουπέτρογλου, η μονάδα απευθύνθηκε σε ερευνητές στην Ιαπωνία, και συγκεκριμένα στον καθηγητή Κατοουχίτο Γιαμαγκούτσι που είναι και ο ίδιος τυφλός, για να αποδοθούν τα σύμβολα των μαθηματικών με τρόπο κατανοητό για την Ανδριάνα.

Σήμερα η Ανδριάνα κάνει όνειρα: «Θέλω να συνεχίσω με μεταπτυχιακές σπουδές στα θεωρητικά μαθηματικά. Αλλά επιθυμώ και να διδάξω μαθηματικά σε παιδιά με προβλήματα όρασης. Θέλω να τα βοηθήσω, όπως πήρα και εγώ βοήθεια. Ο δρόμος άνοιξε για να πραγματοποιήσουν το όνειρό τους».

Από αριστερά: ο πρόεδρος του τμήματος Μαθηματικών καθηγητής Α. Κοντογεώργης, ο πρόεδρος του ΕΚΠΑ καθηγητής Μ. Α. Δημόπουλος, η απόφοιτος του τμήματος Μαθηματικών του ΕΚΠΑ Ανδριάνα Σαμοίλη, ο αναπληρωτής πρόεδρος του τμήματος Μαθηματικών καθηγητής Α. Γιαννόπουλος, ο αντιπρόεδρος της επιτροπής προσαρμοστικότητας του ΕΚΠΑ, καθηγητής και πρόεδρος του τμήματος Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών Γ. Κουρουπέτρογλου, ο αντιπρόεδρος Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Φοιτητικής Μέριμνας και πρόεδρος της επιτροπής προσαρμοστικότητας του ΕΚΠΑ, καθηγητής Δ. Καραδήμας.

Περίπου 1.500 ΑμεΑ σπουδάζουν στο ΕΚΠΑ

«Τα Ελληνικά μαθηματικά είχαν πολλά χρόνια να δουν απόφοιτο τυφλό μαθηματικό. Μας είναι γνωστόι ο Ιωάννης Μενεΐδης, ο οποίος αποφοίτησε τη δεκαετία του '60, και η Σοϊζάνα Οικονομου στις αρχές της δεκαετίας του '80. Είναι δύσκολο να φανταστούμε τις υπεράνθρωπες προσπάθειες που θα κατέβαλαν για να σπουδάσουν μαθηματικά την εποχή εκείνη. Ο Ι. Μενεΐδης επιπλέον ο ίδιος έναν τρόπο γραφής μαθηματικών σε Μπράι, ο οποίος όμως διαφέρει από την κωδικοποίηση Μπράι-Νέμεθ που χρησιμοποιείται σήμερα. Δυστυχώς, όταν η Ανδριάνα ξεκίνησε να σπουδάσει μαθηματικά δεν υπήρχε κανένα πανεπιστημιακό σύγγραμμα μαθηματικών διαθέσιμο ώστε να μπορεί να διαβάσει, και τα πάντα έπρεπε να ξεκινήσουν από την αρχή. Με το τέλος των σπουδών της το σύνολο σχεδόν των μαθημάτων που επέλεξε είναι διαθέσιμο σε μορφή Μπράι», ανέφερε στην «Κ» ο πρόεδρος του τμήματος Μαθηματικών ΕΚΠΑ Αριστέιδης Κοντογεώργης.

Βέβαια, παλαιότερα, τα προβλήματα ήταν οξεία, αλλά η αύξηση του αριθμού των φοιτητών ΑμεΑ

Η περίπτωση του Ιωάννη Μενεΐδη τη δεκαετία του '60 και η βελτίωση των υποδομών τα τελευταία χρόνια.

οδήγησε την πολιτεία και τα ΑΕΙ στη βελτίωση των υποδομών τους τα τελευταία χρόνια. Ενδεικτικά, μονάδα προσαρμοστικότητας λειτουργεί στο ΕΚΠΑ τυπικά από το 2006 και άτυπα από το 1996, είναι δε η παλαιότερη στην Ελλάδα. Σύμφωνα με τον αντιπρόεδρο της επιτροπής προσαρμοστικότητας του ΕΚΠΑ και πρόεδρο του τμήματος Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών, Γεώργιο Κουρουπέτρογλου, σήμερα στο Ιδρυμα σπουδάζουν περίπου 1.500 ΑμεΑ. Τα πεδία παρέμβασης –συνολικά έχουν μελετηθεί 14– αναδεικνύονται εάν αναλογιστούμε τις μορφές ειδικών αναγκών που μπορεί να έχουν οι φοιτητές. Χαρακτηριστικά, λειτουργεί ομάδα μεταφορών των φοιτητών

από το σπίτι στο πανεπιστήμιο και πίσω, υπάρχει μέριμνα για τη γραφή των βιβλίων για τους φοιτητές με προβλήματα όρασης και τη μετάφραση των διαλέξεων για εκείνους με προβλήματα ακοής.

Το Πανεπιστήμιο Αθηνών έχει θεσμοθετήσει τον σύμβουλο καθηγητή για τους φοιτητές ΑμεΑ σε κάθε τμήμα, ο οποίος ενημερώνει τους συναδέλφους του στο τμήμα για τα προβλήματα που ανακύπτουν στις σπουδές. Και αυτά τα προβλήματα στην καθημερινότητα ενός Ιδρυματος είναι πολλά, εάν θέλει να προσφέρει τη δυνατότητα σε όλους τους φοιτητές του να παρακολουθούν απρόσκοπτα τις σπουδές τους. Για παράδειγμα, το ΕΚΠΑ καταρτίζει περίπου 50 φοιτητές ετησίως για να υποστηρίξουν τους φοιτητές ΑμεΑ σε συγκεκριμένες υπηρεσίες (π.χ. κάποιος να βοηθά τους φοιτητές σε αμαξίδιο, άλλος τους κωφούς κ.ο.κ.). Επίσης, υπάρχουν διοικητικοι υπάλληλοι στις γραμματείες για τους φοιτητές ΑμεΑ.

Ταυτόχρονα, το ΕΚΠΑ διαθέτει εξειδικευμένους ψυχολόγους αλλά και φοιτητές με ειδικό ρόλο.

Ενδεικτικά, όπως εξήγησε στην «Κ» ο κ. Κουρουπέτρογλου, φοιτητές με σύνδρομο Ασπεργκερ θα μπορούσαν να εκλάβουν αρνητικά –π.χ. ως προσπάθεια εκφοβισμού– μία αντίδραση ενός άλλου φοιτητή. «Και για τον λόγο αυτό έχουμε φοιτητές που βοηθούν και συνδράμουν τα παιδιά αυτά στα διαστήματα μεταξύ των μαθημάτων». «Θέλω η μονάδα προσαρμοστικότητας να συνεχίσει να αποτελεί σημείο αναφοράς για την υποστήριξη στις ακαδημαϊκές σπουδές των φοιτητών με διαφορετικές ικανότητες και απαιτήσεις. Δέσμευσή μας είναι το Πανεπιστήμιο Αθηνών να συνεχίσει να πρωτοπορεί», δηλώνει ο πρόεδρος του ΕΚΠΑ Θάνας Δημόπουλος. Και ο κ. Κοντογεώργης από την πλευρά του τονίζει: «Η Ανδριάνα με το θάρρος και την επιμονή της όχι μόνο έδειξε τον δρόμο σε παιδιά με παρόμοια προβλήματα που αγαπούν τα μαθηματικά, αλλά άφησε και ένα πλούσιο υλικό που δημιουργήθηκε για τις ανάγκες της με σκοπό την αξιοποίηση από τους μελλοντικούς φοιτητές θετικών επιστημών».